

1623

C O D I C E S

1624

tus contra luxuriam. Séquitur *Prohemium:* Secundum Aristotilis sententiam in problematibus suis. Quanquam in exempla adiscendo gaudeant omnes, in disciplinis moralibus hoc tamen amplius placet. &c. Libris singulis Elenchus Apologorum suorum praefixus est, et ad calcem rursus minio: *Explicit Apolegiticus Cirilli episcopi grecorum.* Translatus de greco in latinum. 1443. Augusti. En igitur Exemplar, ad quod Balth. Corderius editionem suam, de qua mox, adornavit, e cuius cum Codice collatione disces, quantam libertatem sibi Vir ille ad perponendam dictionem sumserit, quod nolle; Lectores enim in errore confirmare potest, *Apologos* hos re ipsa e graeco traductos fuisse.

DCLXXXVIII.

U. 84 Codex chartaceus lat. partim Sec. XV. partim XIV. Folior. 193. 4. diversis manibus conscriptus, partimque per duas columnas, partim lineis longis exhibit sequentia: I. ut in praevio Elencho dicitur, *Quadripartitum Cirilli*, id est, *Libros IV. Apologorum* moralium, quorum I. contra Imprudentiam, II. contra Superbiam, III. contra Avaritiam, IV. contra Luxuriam dirigitur. Prologus ita inchoat: *Secundum Aristotilis sententiam in problematibus suis* quanquam in exemplis gaudeant omnes in addiscendo in disciplinis moralibus, hoc tamen amplius placet, quando structura morum

ceu ymagine pida rerum similitudinibus palacium virtutis ostenditur &c. Propter hoc fili mi karissime informatua iuuentutis tue documenta moralia — trademus &c. Itaque Liber I. 27. II. 30. III. 27. IV. 11. *Apologos* continet. Veritas, quam quivis docet, minio praefixa est. V. g. Semper disce et in extremis horis sapientie magis stude. Actores Vulpes et Corvus. *Vulpes decrepita* ardens cupiditate &c. Nichili sibi homo est sine sapientia. Actores Aquila et Sol. In lucidioris aeris sublimitate aquila transcendens &c. Inventos hosce in Codice membraneo Corviniano, qui itidem, ut praesens, ad Job. Fabrum Ep. Vien. et ab eo ad Bibliothecam Collegii Acad. S. J. pervenerat, quemque ante produxi, *Apologos* pernitide, ut vix quidquam hodie e prelis hujatibus emergere videas, in lucem dedit, phraesi tamen satis mutata, *Balth. Corderius* S. J. Theol. Prof. typis Gre gor. Gelbhaar 1630. 12. inter *Cyrillos Alexandrin.* et *Hierosol.* incertus, et e graeco conversos autumans. Quod nolle Viro doceo accidisse; primum enim stilus ipse Autorem latinum sequioris aevi manifeste prodit, dein nequam *ἀνεκδοτον τι* promxit *Corderius.* In meo ad *Annales typogr. Maittairei Suppl.* P. II. p. 549. quatuor indicantur horum *Apologorum* Editiones Sec. jam XV. s. I. et a. vulgatae, quibus e *Panzetti Annal. der alt. deutsch. Literatur*, Norimb. 1788. p. 445. 4. addo

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4671

1625

ASCETIC.

1626

addo Versionem germ. titulo *Spiegel der Wyssheit*, Basil. 1520. 4. In his Editionibus Opus audit *Speculum Sapientiae*, aut *Apologeticus Cyrilli Episcopi*; ubi vero is federit, nemo prodit, nisi quod *Jöcherum* in *Lex. video Basileam innuere*, et ablegare ad *Urstisum et Sim. Gynaecum*, apud quos nihil tamen reperio, unde inducor, opinionem hanc natam e male intellecta editionis mox cit. subscriptione, quae sic habet: *Durch Cyrrillum Bischoff, zu Basel vßstutsch transferiert*. Illud addendum: Deesse Codici nostro ultimum *Corderii Apologum*, ejus vero loco adesse Perorationem, qua *Corvinianus* caruit; adscriptum item esse alia manu *Apologum Araneae et Podagrae* forma epistolari, cuius initium: *Anilem tibi fabulam, sed ex re &c. et finis: si malum omne uis pellere, pelle diuicias. Vale.*

II. fol. 97. Trialogus inter Patrem, et duos filios, quorum alter Clericus, alter Miles, hoc initio: *Temporibus Berengarij* († a. 924) huius nominis primi qui post lodomicum tertium Romanum cepit. alias rexit (sic) *Imperium*. Erant duo germani fratres &c. Horum, qui Clericus est, faci curionis munere a Berengario donatus ruri beatus agebat, cum illum Frater modis omnibus ad au lam revocare niteretur; sed contrarium evenit; praesente enim Patre Miles Fratris hortatibus saniora consilia suscipit; Pater vero corruptos Sacerdotum, Militum et Rusticorum mores a Clerico si-

bi describi petit, et audit. Extrema piae hujus fictionis, quae recentiorem autorem sapit, sunt: *qui es restitutor salutis in primo parente perdite, sis conseruator eiusdem in nobis per gratiam restitute. Amen.*

III. fol. 118. p. 2. *Increpacio*, ut in ora infera, *hominis facta per angelum proprium per modum dyalogi*. Angelus clientem suum in officiis pietatis instituens ita orditur: *Aduersum te hominem ingratitudinis vicio laborantem hic sermo dirigitur &c. Finit Homo erumpens in affectum his verbis: ubi tu deus cum patre et spiritu sancto viuis et regnas in secula seculorum. Amen.*

IV. fol. 124. p. 2. *Dyalogus*, rursus ex ora infera, *de quodam clero qui voluit res ablatas in curia romana recuperare*. Initium: *Quidam clericus de stirpe Burgen. procreatus — dum post absumptam hereditatis paterne substantiam egestatis simul et inapie coartaretur angustijs, videns, quod nec aduersarijs suis resistere, ranta quoque per eos bona et predia nequiret aliquiliter recuperare, cepit — tam curis quam eciam suspirijs varijs circumuolui &c. Ita constitutum reperit Magister amantissimus, cuius ab ineuntis etatis primordio virge dorsum et ferule manum exposuerat, solatur, audit propositum adeundi Curiam Romanam pro ope, nec improbat; suadet tamen Clerico, ut secum IV. *Saccos*, primum pecunijs, alterum recentibus nugis, tertium pacientia, quartum denum audacia plenum deferat. Satyra sat mordax autore, ut suadent*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4671

1627

C O D I C E S A

1628

dent Sequentia, quodam ex *Hussi* disciplina *Bohemio*.

V. fol. 127. p. 2. eodem calamo *Lectiones III.* pro Officio ecclastico SS. *Bohemiae Indigetum*, nempe *Viti*, *Wenceslai*, *Adalberti*, *Sigismundi*, *Quinque fratrum*, *Procopij*, *Cirilli et Metudij*, *Ludmillae et aliorum*. Init Prima: *Etsi omnium sanctorum fratres karissimi sacras victorias deuoto celebramus affectu &c.* *Praegaverina* solum, nihil ad Historiam continent, atque e vetusto quodam *Breviario Prag.* descriptae videntur ad diem, quo *Festum Reliquiarum* horum SS. agebatur.

VI. fol. 129. Acta SS. *Cyrilli et Metudii* forma homiletica enarrata hoc ingressu: *Hodierna festiuitas dilectissimi geminatam nobis confert leticiam in qua geminorum fratrum veneranda festa recolimus &c.* Ad *Olomucensem Ecclesiam* haec potius pertinere videntur, quam ad *Pragensem*, in cuius *Breviario Venetiis* anno demum 1517. 8. excuso ad diem 9. *Martii* ne quidem minio indicantur beati Fratres, et 6. breviculis *Lectionibus* fol. 244. absolvuntur. Ceterum nihil haec *Acta* continent, quod non in iis legas, quae *Bollandiani T. II. Martii* ad diem praedictam contulere, nisi quod diserte: *Ad augmentum quoque orthodoxe fidei (Swatopluk) in loco qui dicitur welbrad, ubi tunc erat sedes regni sui, Archiepiscopalem sedem erigi et ad eius regimen sanctum cirilum dispositi ordinari adiunctis sibi septem episcopis suffraganeis in polonia et ungaria constitutis.* Quae

omnia in edit. *Dobneriana Annal. Hagec.* P. II. et III. passim illustrantur:

VII. fol. 133. p. 2. Pia ad B. V. Precatio, quae incipit: *O vere sancta et immaculata, o perfecta Dei mater maria &c.* Occasio, qua composita est, videtur desumi posse ex his verbis: *In hac quippe festivitate nouella, quam ad honorem tui nominis institutam solemnpi ueneratione prosequimur &c.* De Festivitate Conceptus *immaculati* e Decreto Synodi *Basil.* 1439. agi autumo; non enim de *Festo Nominis* sermo esse potest, quod superiore demum Seculo ab universa Ecclesia celebrari coepit.

VIII. fol. 137. *Summa Laurentij de dilectione. Tractatus de difference ricorum, et ad calcem: Explicit lilyum rhetorice.* Fragmenta confusa Exemplorum Literarum, Formulae variae Epistolares, Tituli, quibus diversae conditionis homines adpellantur, et quaedam de Rhythmis, nullius pretii. *Laurentium* quandam e Praacentore *Dunelmensi Abbatem Westmonasteriensem Londini Sec. XII. de conscribendis Epistolis* tradidisse meminit ex aliis *Tannerus Bibl. Brit. Hib.* p. 472. *Lilyum Grammaticae* non semel editum habetur a *Guil. de Wert.* Fortasse subpar quidam Ludi Magister haec coagmentando *Lilyum Rhetoricae* effinxerit.

IX. fol. 148. manu Sec. XIV. praemissa brevi *Tractatione de IV. Virtutibus Cardinalibus* sequuntur *Autoritates Ariotelis e LL. Metaphys.*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4671

1629

ASCETICI.

1630

taphys. Physic. de Coelo et Munde, de Generatione et Corruptione, de Anima, de Sensu et Sensato, de Memoria et Reminiscentia, de Somno et Vigilia &c. citatis estiam Averrois et Themistii Commentariis. Item Excerpta Seneccae, Boethii, Platonis, Apuleji, et ad calcem: *Iste liber nuncupatur flores phyllo sophye.* Ejusmodi Flores sive Autoritates non semel sub Typographiae primordia prelo proditae sunt.

Joh. Alex. Bräfficanus ICTus noster, a quo ad *Joh. Fabrum* Codex iste devolutus est, cum in aditu, tum fol. 96. 132. et 133. quaedam de *Cyrillo* adnotavit partim *Anastasi* Bibliothecarii, partim sua, e quibus tamen hodie parum proficias.

DCLXXXIX.

R. 3149

Codex membraneus germ. Sec. XIV. Folior. 70. 4. min. charaktere atro luculento perscriptus, coloribus illustratus et quondam Collegii Canon. Regular. ad *S. Dorotheam*, cui donaverat die e-del fratr Barbara Schewrbekchin unsrer swester, continet Mystica quaedam *M. Echardi*, *Eccardi*, *Eckharti*, *Aicardi* O. P. (addit *Trithemius* n. 537. ut quidam volunt) variis Scriptis celebris, e quibus excerpti Articuli damnati sunt a *Johanne XXII. a. 1319.* et ab Academia Heidelberg. a. 1430. ut videre est apud *Trithem.* cit. et in *Annalib. Eccl. Odor. Raynaldi* T. XV. item in *Scriptt. O. Praed.* T. I. p. 507. quos tamen

Denis Codd. Theol. V. II. P. II.

ante mortem in *Austria* intra a. 1309—19. obitam revocavit. Enumerat Scripta illius *Trithemius*, quae tamen hic vernacula habentur, in ejus censum non venerare; fieri vero potest, ut habeantur in Edit. *Sermonum* germ. *Job. Tauleri* alterius famosi ex eodem Ordine Mystici *Eccardo* multum adfecti *Basileae* 1521. f. quam recenset *Freytagius* T. II. *Adparat. lit.* p. 1085. et *J. Jac. Beck* in *Disput. de Joan. Tauleri Dictione vernacula et mystica. Argent.* 1786. 4. testaturque, in ea *Eccardi* varia *Tauleria* addita, quin immixta esse. At vero Editio illa ad manum mihi non est. Superest igitur, ut in Codice praesenti contenta indicem. Inscriptio miniata est: *In dem namen gotes und seynier muter marien. hebt sich an daz buch daz da geschriften hat ein schuler der baist iohan der edelen wramen ver gedruckten, Daz sunt di predige di da gemacht hat bruder Echart eyn maister von paris.* 1) *Sermo* in illud: *Virtutes celorum mouebuntur*, quo doceatur Deus cum toto coelo immigrare in piam Animam. Initium: *Dyse mort spricht unsrer berre in dem ewangeli. Und beduten sich also. Di creste der himel werden sich bewegen &c.* 2) *Dialogus* brevis inter Magistrum et Discipulum de Signis Hominis divini. *Eyn lere wi man muge erkennen den gotlichen menschen. Initium: Ez vraget ein iunger synen maister in der schul der gotheit &c.* 3) *Qua ratione. Pater, Filius et Spiritus s. trahant Animam. Der* *K k vater*